

Мені не знайомий стан цілковитої любові до ближнього. Думаю, це й буде кінець світу – коли люди любитимуть людей тільки на підставі анатомічної однаковості. Це буде не скоро, за це я не переживаю, бо не вірю, що психічно здорова людина здатна любити того, до кого голки не підточили. Любити банального ближнього – це надзусилля, міжгалактичне домашнє завдання, яке люди не можуть виконати ось уже третій міленіум. Цей іспит я, мабуть, теж ніколи не складу, тому що люди – єдині на цій планеті істоти, які можуть мене вбивати на смерть. Банальність – це небажання покидати вузьку зону свого комфорту, щоб не думати, не думати, не думати. Мене не вчили змалку, що харкати проти вітру – немудро, тому робота проти вітру стала моїм alter ego. Докори сумління мене ніколи не приваблювали. Навіть коли я вчиняв щось очевидно жахливе – ніколи не хотів відмовлятися від свого проступку. Мої друзі, коли їх застукували зненацька, миттєво одягали панцир «то не я, то не я», і лише я, як останній кретин, робив крок уперед. - То я, то я! – мене підмивало вигукувати услід друзям, які вже накивали п'ятами. Заперечення проступку були би зрадою самому собі. Я був надто цікавським, надто допитливим, надто загадковим і навіть зверхнім, аби дозволити собі пустити в хід кулаки. Мене ніхто не бив, тому що я добре бігав. А я нікого не бив, тому що забагато думав. Бігав я справді дуже швидко. Сидячі люди згодом стають прекрасними християнами, їм подобається економиття, вони хочуть убезпечити себе від потрясінь, схватися за обідом із вареного м'яса, щоби прошептати перед ним молитву вдячності, але так, аби Він не почув. Кожна ангіна (а вони були хронічні) приводила мене на нову сходинку розуму. Я лежав із температурою, і цей стан гарячки був неповторним. Мені ввижалися трупи у кожній складці штор, а всі тріщинки на стелі раптом починали вимальовуватися в якусь химерну картину, насуплені обличчя, фрагменти кінцівок. Читання рятувало мене від власної серйозності. Провалюючись у чужі сюжети, я міг подовгу проходжуватися чужими душами, народами, ситуаціями. Я запозичував чужі кліше, мені треба було заливати на свій файлообмінник чужі досвіди, аби потім пінцетиком витягувати необхідне. Моя тодішня реальність була настільки нереальною, що грань між вимислом і випадком стиралась. Уявляючи, як я завтра буду гамселити по морді свого кривдника, я ламав кулькові ручки, так само, як той у ростові-на-дону. Я мусів був вистраждати свою непридатність до життя. Мене цікавили не футболісти і фантики, а людські слабкості. Моє дитинство – це яскравий жовтневий полудень, напівпожовклий, де кожен кленовий листочок просвічувався до останньої прожилки, до останнього розгалуження. Усе занадто залите промінням, занадто романтичне, занадто відкрите. Багато чого я не хотів бачити, а бачив, багато чого не хотів чути, а чув, багато чого не підпускав, але воно все одно проникало вглиб. Я поволі навчався усувати себе з цієї розмаїтості життя, навчався звужувати вхідний отвір, і туди з часом почали потрапляти лише змалілі люди. Від постійної необхідності оборонятися я слабнув, перетворювався на простий реагент. Деякі люди народжуються посмертно. Свідомість – це поверхня, покриття, під яким – відкриті рани підспідних бажань. А вони в усіх, хто мене оточував, були ідентичні: не мати цих бажань. Мене почали навідувати думки, що великими людьми називали найбільш шкідливих. Мені було комфортніше страждати від безлюддя, ніж бути пасивним свідком усіх цих розмов про лільку, яка завагітніла, про маруську, яка волочиться з молодшими від себе, про жанку, яка свого сина відправила до мами, бо він має порок серця і скоро вмере. Я не хотів, аби мене змішували з іншими, а для цього було необхідно, щоб я сам не змішувався з ними. Побут обезкрилює. Мораль прибиває. Нетерпимість до загальноприйнятого здолала мене, і я відчув момент, що пора вже усвідомити себе якимось. Я жахнувся – скільки часу було вилито

в каналізацію, скільки зайвих якостей я собі прищеплював, скільки скромності я в собі виростив. Із хворими очима пересуватися територією чужих віршів – ось до чого я докотився. Мої знання нічого не вартували, бо всупереч їм я хотів мати без ліку грошей, успіх, одягатись у найкращих кравців, мати віллу з шістьма колонами і неземне кохання. Я припинив буквоїдство. Ніколи я не знаходив стільки щастя, як у найбільш болючі, страдницькі періоди самоідентифікації. Це було повернення до себе, найвища форма самооздоровлення. Запах артилерійського пороху ширився моєю кімнатою. Ніжна зоря світанку знаменувала переоцінку всіх наявних цінностей, хрестовий похід проти них. Я починав замислюватися: чому лілька, маруська і жанка погані? чому я повинен їх теж обмовляти і зневажати? Моя міцна земля під ногами похитнулася, і я перетворився в канатоходця, який мусить перейти здрібнілий натовп унизу, вібруючи від кожного подуву. Я почав помічати, що люди залюбки діляться своїм горем – і ретельно економлять щастя, лишаючи його тільки собі. Відтак я перестав співчувати. Співчуття для мене було і є найдешевшою емоцією, яка тільки існує. На співчуття спосібний кожен, це закладено природою і самозакоханістю. А от порадіти за того, хто щасливіший за тебе, порадіти за чийсь успіх, чийсь фортуна, чийсь досягнення – мало кому під силу. А навіть якщо ти великодушно доростеш до цього, то з часом це обернеться проти тебе і ти почнеш себе картати за хвилинку слабості. В самотності кілька шкур, дістатися туди не можна без гвинта глибокого буріння. Боязко, та все ж я почав бурити, вивертаючи на поверхню чорні, жирні надра. Мова панегіриків, од і дифіраμβів покинула мене. Я почав споживати полум'я, яке випромінювала ця яма. Моє щастя втомилося від свого надлишку. Я почав пручатися. Не хочу бути стандартом, хочу навпаки, хочу попри, хочу по-своєму. Навколо себе я почав бачити не людей, що поспішають уранці на роботу чи в перукарню, а уламки минулого. Я почав звертати увагу на тих, кого всі минали чи утискали. Потішні крішнаїти здавалися мені найщирішими християнами, коли поливали йогуртом свого божка, усіяного пелюстками айстр. Жанка, як виявилось, відправила хворого сина поближче до моря і ліпшого клімату. Лілька таки справді підзалетіла, 20 років потому ця нагуляна дитина стане найкращим у містечку отоларингологом. Я переживав повторне народження, бурхливу красу створення наново.